

ΕΚΛΕΚΤΑ ΜΥΘΟΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ 569

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

*

Έν Αθήναις, 2 Ιουνίου 1891

*

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΛΕΠΤΑ 20

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Έν Αθήναις	φρ.	8.—
Ταξί επαρχίας.	.	8 50
Έν τῷ ἔξωτερι κῶ.	φρ. χρ.	15.—
Έν Ρωσσίᾳ	ροῦβλ.	6.—

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αιμυλίου Ζολᾶ : ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ.—*Καρόλου Μερουβέλ*: ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ, δραματικώτατον μυθιστόρημα μετὰ εἰκόνων.—*Έδμόνδου δὲ Ἀμίτσις* : ΙΣΠΑΝΙΑ.—*Βσεβολόδ Γάρσσιρ* : ΤΟ ΣΗΜΕΙΟΝ, μετάφρασις Α. Γ. Κορσταντινίδου.—ΥΓΙΕΙΝΗ.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΟΔΟΣ ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ, ΑΡΙΘΜΟΣ 10

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται διὰ γραμματοσήμων καὶ χαρτονομισμάτων παντὸς ἔθνους, διὰ τοκομεριδίων ἑλληνικῶν δανείων καὶ τραπεζῶν, συναλλαγμάτων, κτλ.

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΖΟΛΑ ΣΕΛΙΣ ΕΡΩΤΟΣ

Ἐθῶπευε τὸν ἰατρὸν καὶ ὅταν τῆς ἔδιδε τὸ πρῶτον ψωμάκι, ἔλαβε καὶ τὸ χέρι του καὶ ἐπειδὴ ἔκρατει καὶ τὸ τῆς μητρός της, ἐφίλησεν ἀμφοτέρω, τὸ ἔν μετὰ τὸ ἄλλο, μετὴν αὐτὴν παθητικὴν διαθέσιν.

— Ἔλα, φρόνιμα, ἐπανελάβεν ἡ Ἐλένη, ἥτις ἔβλεπεν αὐτὴν-ἑτοιμαζομένην νὰ κλαύσῃ· φάγε τὸ αὐγὸ σου, ἔάν θέλῃς νὰ μᾶς εὐχαριστήσῃς.

Τότε ἡ Ἰωάννα ἤρχισε νὰ τρώγῃ, ἀλλ' ἦτο τόσον ἀδύνατος, ὥστε ἀπέκαμεν εὐθὺς μετὰ τὸ δεύτερον ψωμάκι, ἐμειδία δὲ εἰς ἑκάστην καταπόσιν λέγουσα, ὅτι τῆς ἐσάλλευον τὰ δόντια. Ὁ Ἐρρίκος τὴν ἐνεθάρρυνε, δάκρυα δὲ ἀνέβλυζον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της Ἐλένης, βλεπούσης τὴν κόρην της νὰ τρώγῃ· παρηκολούθει διὰ τοῦ βλέμματος αὐτῆς τὸν ἄρτον· τὸ πρῶτον της φαγητὸν τὴν συνεκίνει βαθύτατα· ἡ ἀπότομος σκέψις τοῦ νὰ ἴδῃ τὴν Ἰωάνναν νεκρὰν ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμα ὀλίγον ἔλειψε νὰ τὴν συντρίψῃ. Ἦδη ἔτρωγεν, ἔτρωγε μὲ τὴν τὴν χάριν, μετὰ τινος βραδύτητος, ἐν εἰδὲι δισταγμοῦ ἐκ τῆς ἀναρρώσεως.

— Δὲν θὰ μὲ μαλώσῃς, μητερίτσα, κάμνω ὅ,τι δύναμαι, νά, θὰ φάγω τὸ τρίτο μου ψωμάκι· εἶσαι εὐχαριστήμενη;

— Ναί, ἀγάπη μου... δὲν εἰμπορεῖς νὰ φαντασθῇς πόσον μεγάλη εἶναι ἡ χαρὰ μου.

Καὶ ἐκ τῆς ὑπερβολικῆς χαρᾶς της, ἥτις τὴν ἀπέπνιγεν, ἐπελάθετο ἑαυτῆς καὶ ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Ἐρρίκου. Ἀμφοτέροι ἐγέλων πρὸς τὸ κοράσιον, τὸ ὅποτον βραδέως ἐφάνη κακοδιάθετον καὶ ἔρριψεν ἐπ' αὐτῶν λαθρατὰ βλέμματα· ἔπειτα ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ φάγῃ, ἐνῶ νέφος δυσαρσεκείας καὶ ὀργῆς διεχύθη εἰς τὸ πρόσωπόν του, καὶ ἐπὶ τέλους ἐδέησε νὰ θέσωσιν αὐτὴν νὰ κοιμηθῇ.

Γ'

Ἡ ἀναρρώσις διήρκεσεν ἐπὶ μῆνας. Ἀκόμη καὶ τὸν Αὐγουστον ἡ Ἰωάννα ἦτο κλινήρης, ἀνεγείρετο μίαν ἢ δύο ὥρας πρὸς τὴν ἐσπέραν, ἦτο δὲ μέγιστος κόπος δι' αὐτὴν νὰ προχωρήσῃ μέχρι τοῦ παραθύρου, ἔνθα ἔμενε στηριζομένη ἐπὶ τινος καθέδρας ἀπέναντι τῶν Παρισίων, πυρπολουμένων ὑπὸ τοῦ δύνοντος ἡλίου. Αἱ ἀδύνατοι αὐτῆς κνημαὶ δὲν ἠδύναντο εἰσεῖτι νὰ βροστάσωσι τὸ σῶμά της καὶ ὡς ἡ ἰδίᾳ ἔλεγε μετὰ ψυχροῦ μειδιάματος, δὲν εἶχεν οὐδ'

ἐνὸς πτηνοῦ αἷμα. Συνήθως ἠρέσκετο εἰς τὸν ζωμόν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου βραδύτερον τῆς ἔκοπτον καὶ ὀλίγον ὠμόν κρέας, τὸ ὅποτον ἐπὶ τέλους ἐσυνείθισε νὰ εὐρίσκη εὐχάριστον, καθ' ὅσον μάλιστα ἐπεθύμει ὅσον τὸ δυνατόν γρηγορότερα νὰ καταβῇ εἰς τὸν κῆπον διὰ νὰ παίξῃ.

Αἱ ἑβδομάδες καὶ οἱ μῆνες ἔφρευγον καὶ παρήρχοντο μονότονοι καὶ θελκτικοί, χωρὶς νὰ ἀριθμῇ ἡ Ἐλένη τὰς ἡμέρας· δὲν ἐξήρχετο πλέον, ἐλησμόνει τὸν κόσμον πλησίον της Ἰωάννας, οὐδεμίᾳ εἰδησίᾳ ἐκ τῶν ἔξω δὲν ἀφικνεῖτο μέχρις αὐτῆς. Ἐνώπιον τῶν Παρισίων πληρουντῶν τὸν ὀρίζοντα ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θορόβου αὐτῶν εὐρίσκετο ὡς εἰς ἀναχωρητήριον, μᾶλλον μεμακρυσμένον καὶ μᾶλλον περιφρακτόν καὶ αὐτῶν τῶν ἀγίων ἐρημικῶν κελλίων, τὰ ὅποια ἐξαφανίζονται εἰς τὸ βάθος τῶν σπηλαίων. Τὸ τέκνον αὐτῆς ἐσώθη, ἡ βεβαιότης αὐτῆ ἦτο ἀρκετὴ, καὶ κατεδαπάνη τὰς ἡμέρας της ἐπιβλέπουσα τὴν ἀναρρώσιν της, εὐχαριστομένη ἀπὸ ἀλλαγὴν τινὰ τῆς χροίσεως, ἀπὸ ἔν ἐξαστραπτόν βλέμμα, ἀπὸ εὐχάριστόν τινα χειρονομίαν της. Εἰς πᾶσαν ὥραν εὐρίσκε τὴν κόρην αὐτῆς καλλίτερα μὲ τοὺς ὠραίους της ὀφθαλμούς καὶ τοὺς βοστρύχους της, οἱ ὅποιοι ἤρχισαν νὰ γίνωνται εὐκαμπτότεροι καὶ ἐνόμιζεν ὅτι ἔδιδε πρὸς αὐτὴν τὴν ζωὴν. Καὶ δευτέραν ἤδη φοράν ὅσῳ μᾶλλον ἡ νεκρανάστασις αὐτῆς προέβαινε μετὰ βραδύτητος καὶ ὅσῳ ἀπήλαυε τὰς ἐκτάκτους τρυφάς, ἐπὶ τοσοῦτον ἐπανήρχοντο εἰς τὸν νοῦν της αἱ μεμακρυσμέναι ἐκεῖναι ἡμέραι. καθ' ἃς τὴν ἐγαλούχει, δοκιμάζουσα, μὲ τὸ νὰ βλέπῃ αὐτὴν νὰ λαμβάνῃ δυνάμεις, συγκίνησιν τινὰ ζωηροτέραν ἀκόμη καὶ ἐκείνης ἣν ἐλάμβανε τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἔθετε αὐτὴν νὰ ἴσταται εἰς τοὺς δύο μικροὺς αὐτῆς πόδας, ἐντὸς τῶν χειρῶν της ἠνωμένων, δοκιμάζουσα ἔάν ἠδύνατο νὰ βαδίσῃ.

Καὶ μὲν ταῦτα τῆς ἔμενον ἀκόμη ἀνησυχία τις· ἐπανηλειμένως εἶχε παρατηρήσει νέφος μελαγχολίας, ὅπερ αἰφνιδίως καθίστα δύστροπον καὶ σκυθρωπὸν τὸ πρόσωπον τῆς Ἰωάννας. Διατί ἐν τῷ μέσῳ τῆς φαιδρότητος νὰ μεταβάλληται ἀποτόμως; μήπως ἀκόμη ὑπέφερε; μήπως ὑπέκρυπτε τὴν προσβολὴν νέου πόνου;

— Πές μου, ἀγάπη μου, τί ἔχεις; πρὸ ὀλίγου ἐγέλας καὶ τώρα εἶσαι κατηφής, πονεῖς ποθενά;

Ἄλλ' ἡ Ἰωάννα ὀρμητικῶς μετέστρεψε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐβύβιζε τὸ πρόσωπον ἐντὸς τοῦ προσκεφαλαίου.

— Δὲν ἔχω τίποτε ἔλεγε μετὰ σταθερᾶς φωνῆς, παρακαλῶ, ἀφῆσέ με.

Ἐγένετο φίλερις καὶ ἐν ἀπόγευμα ἐκράτει τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ τοίχου μετ' ἰσχυρογυμνασίου καὶ ἐδοκίμαζε μεγίστην θλίψιν, τὴν ὁποίαν ἡ μήτηρ αὐτῆς, καταλυπημένη, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ καὶ ὁ ἱατρὸς δὲν εἴξευρε τί νὰ ὑποθέσῃ· συνήθως οἱ παροξυσμοὶ αὐτῆς ἐπήρχοντο ὁσάκις καὶ ἐκεῖνος εὕρισκετο ἐκεῖ καὶ τοὺς ἀπέδιδεν εἰς νευρικὴν μάλλον κατάστασιν τῆς ἀσθενοῦς, συνίστα δ' ἀποφυγὴν συγχύσεων.

Ἐν ἀπόγευμα ἡ Ἰωάννα ἐκοιμάτο ὁ Ἐρρίκος, ὅστις εἶχεν εὖρει αὐτὴν κάλλιστα, παρέμεινεν ἐπὶ πολὺ εἰς τὸν θάλαμον συνδιαλεγόμενος μετὰ τῆς Ἑλένης, ἀσχολουμένης ἐκ νέου εἰς τὰς ἀτελευτήτους αὐτῆς ἐργασίας τοῦ ραψίματος, ἀπέναντι τοῦ παραθύρου. Ἀπὸ τὴν φοβερὰν ἐκείνην νύκτα, καθ' ἣν διὰ φωνῆς παθητικῆς εἶχεν ὁμολογήσει τὸν ἔρωτά της, ἀμφότεροι ἔζων χωρὶς ταραχῆν, παρεδίδοντο εἰς τὴν εὐχαρίστησιν μόνον τοῦ νὰ γνωρίζωσιν ὅτι ἠγαπῶντο, ἀμέριμοι διὰ τὴν αὔριον, ἐπιλανθανόμενοι τοῦ κόσμου πλησίον τῆς κλίνης τῆς Ἰωάννας, εἰς τὸ δωμάτιον αὐτὸ τὸ εἰσέτι θερμὸν ἐκ τῆς ἀγωνίας τοῦ κορασίου. Ἀγνόητες τοὺς προεφύλαττεν ἐναντίον πάσης ἐξεγέρσεως καὶ ἰδίως τοὺς καθησύχαζε τὸ παιδίον, τοῦ ὁποίου ἠκούετο ἡ ἀθῶα ἀναπνοή, πλὴν ὅσον ἡ ὑγεία τῆς ἀσθενοῦς ἐβελτιούτο τόσον καὶ ὁ ἔρωσ αὐτῶν ἰσχυροποιεῖτο καὶ ἀνελάμβανε ζώην· παρέμεινεν λοιπὸν γόνυ πρὸς γόνυ, φρίττοντες ἐκ τῆς ἀπολαύσεως τοῦ παρόντος, χωρὶς νὰ θελήσωσι νὰ ἐξετάσωσι τί ἤθελον πράξῃ ὅταν ἡ Ἰωάννα ἠγείρετο καὶ τὸ πάθος αὐτῶν ἤθελεν ἐκδηλωθῆ ἑλεύθερον καὶ ἰσχυρόν.

Ἐπὶ ὄρας ὀλοκλήρους κατεβυκαλίζοντο ἀπὸ λόγους τινὰς προφερομένους ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, ταπεινῇ τῇ φωνῇ, ὅπως μὴ ταραξῶσι τὸν ὕπνον τῆς Ἰωάννας· οἱ λόγοι πράγματι ἦσαν συνήθεις καὶ τετριμμένοι, ἀλλ' ἐπροξένουν αὐτοῖς βαθεῖαν ἐντύπωσιν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀμφότεροι ἐφαίνοντο περίσκεπτοι.

— Σὰς ὀμνύω, ὅτι πηγαίνει καλλίτερα, ἔλεγεν ὁ ἱατρὸς· μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας θὰ ἠμπορεῖ νὰ καταβῆ εἰς τὸν κῆπον.

Ἡ Ἑλένη ἐκέντα ζωηρῶς τὴν βελόνην καὶ ἐψιθύρισε:

— Χθὲς ἀκόμη ἦτο πολὺ σκυθρωπή, ἀλλὰ σήμερον τὸ πρῶτ' ἐγέλα· μοὶ ὑπεσχέθη μάλιστα νὰ φέρεται φρόνιμα.

Ἐπεκράτησε μακρὰ σιωπὴ· τὸ κοράσιον ἐκοιμάτο πάντοτε ὕπνον ἡρεμον, ὅστις εἰς ἀμφοτέρους ἐγένετο πρόξενος μεγίστης χαρᾶς καὶ ὁσάκις τὸ τοιοῦτον ἤθελε συμβῆ ἠθάνοντο μεγίστην ἀνακούφισιν, συνεδέοντο στενωτέρω.

— Δὲν εἶδατε τὸν κῆπον βεβαίως, ἐπανελάβεν ὁ Ἐρρίκος, ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι γεμάτος ἀπὸ ἀνθῶν.

— Αἱ μαργαρίται θὰ ἦναι ἀνθισμένα, δὲν εἶναι ἀληθές, ἠρώτησε καὶ αὐτή.

— Μάλιστα, μάλιστα, τὸ κἀνιστρον εἶναι περίφημον, αἱ κληματίδες ἔφθασαν τὰς πτελέας καὶ νομίζεις ὅτι εἶναι φωλεὰ ἀπὸ φύλλα.

Ἡ σιγὴ ἐπανελήφθη. Ἡ Ἑλένη, ἀφήσασα τὸ ράψιμον, τὸν προσέβλεπε μετὰ μειδιάματος καὶ ἡ κοινὴ αὐτῶν ὄνειροπόλησις τοὺς μετέφερεν εἰς βαθεῖς δρυμοὺς καὶ εἰς ἰδανικοὺς διαδρόμους, πλήρεις σκιᾶς, ἔνθα ἀφθονα προσέπιπτον ρόδα· ἐκεῖνος σκεπτόμενος περὶ αὐτῆς ἀνέπνευε τὴν ἐλαφρὰν ὀσμὴν τῆς ἱεροβοτάνης, ἧτις ἐξήρχετο ἐκ τῶν σινδονῶν, ἀλλὰ τρυγμὸς πανίου τοὺς ἐτάραξε.

— Ἐξύπνησεν, εἶπεν ἡ Ἑλένη ἀνυψοῦσα τὴν κεφαλὴν.

Ὁ Ἐρρίκος ἀπεμακρύνθη ἔρριψε καὶ αὐτὸς ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς κλίνης ἡ Ἰωάννα εἶχε λάβει τὸ προσκεφάλαιον μεταξὺ τῶν μικρῶν βραχιόνων της καὶ μετὰ τὸν πώγωνα βεθυθισμένον ἐπ' αὐτοῦ εἶχε τὸ πρόσωπον ὀλοκλήρως ἐστραμμένον πρὸς αὐτοῦς· ἀλλὰ τὰ βλέφαρα αὐτῆς παρέ-

μενον κεκλεισμένα καὶ ἐφαίνετο ὡς νὰ μετεκοιμήθη μετὰ τὴν ἀναπνοὴν ἐκ νέου βραδείαν καὶ κανονικὴν.

— Πάντοτε λοιπὸν θὰ ράπτετε· ἠρώτησεν οὗτος πλησιαζὼν καὶ αὖθις.

— Δὲν ἠμπορῶ νὰ μένω ἀργή, ἀπεκρίθη, αὐτὸ γίνεται μηχανικῶς, κανονίζει ὅλας μου τὰς σκέψεις. Ἐπὶ ὄρας ὀλοκλήρως δύναμαι νὰ σκέπτομαι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου, χωρὶς νὰ ἀποκάμω.

Δὲν εἶπε πλέον τίποτε· παρηκολούθει τὴν βελόνην, ἧτις διετρύπα βυμβακερόν τι ὕφασμα μετὰ μικροῦ τινος ρυθμικοῦ θορύβου καὶ ἐφανταζετο ὅτι ἡ κλωστή αὐτῆ ἔφερε καὶ συνηρομολογεῖ μέρος τῶν δύο ὑπάρξεων των· καὶ ἐπὶ ὄρας ὀλοκλήρως, καθ' ἣν αὐτὴ θὰ ἔραπτεν, ἐκεῖνος θὰ παρέμεινεν ἐκεῖ, ὅπως ἀκούη τὴν διάλεκτον τῆς βελόνης· τὸ νανούρισμα αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐπανεφέρεν αὐτοῖς τὰς αὐτὰς σκέψεις χωρὶς διόλου νὰ τοὺς κουράζῃ. Ἡ ἐπιθυμία των συνέκειτο εἰς τὸ νὰ διέρχωνται ὁμοῦ τὰς ἡμέρας ἐν τῇ εἰρηνικῇ ἐκείνῃ γωνίᾳ, εἰς τὸ νὰ συσφιγῆται ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου, ἐνῶ τὸ κοράσιον ἐκοιμάτο καὶ εἰς τὸ νὰ ἀποφεύγῃ νὰ μετακινήθῃ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ μὴ ταραξῶσι τὸν ὕπνον τοῦ ἀκινήσια θελκτικῆ, σιωπῆ, δι' ἧς ἤκουον τὰς καρδίας αὐτῶν νὰ πάλλου· ἀπειρος ἠδύτης, ἧτις τοὺς μετέφερεν εἰς μοναδικὴν ὑπαρξιν ἔρωτος καὶ αἰωνιότητος.

— Πόσον εἶσαι ὠραῖα! πόσον εἶσαι ὠραῖα! ἐψιθύριζεν οὗτος ἐπανελημμένως, μὴ εὕρισκων παρὰ τοὺς λόγους αὐτοῦς ὅπως ἐκφράσῃ τὴν χαρὰν τὴν ὁποίαν ἐδοκίμαζεν.

Ἀνύψωσε καὶ πάλιν τὴν κεφαλὴν μὴ ὑπομένουσα στενωχωρίαν· τὸ πρόσωπον τοῦ Ἐρρίκου εὕρισκετο πλησίον τοῦ ἰδικοῦ της καὶ ἐπὶ πολὺ ἐβλέποντο ἀμοιβαίως.

— Ἄφησε νὰ ἐργασθῶ, ἔλεγεν ἐκείνη μετὰ φωνῆν ταπεινοτάτην· δὲν θὰ τελειώσω ποτέ.

Ἀλλὰ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐνστικτικὸς ἀνησυχία τὴν ἔκαμε νὰ στρέψῃ καὶ εἶδε τὴν Ἰωάνναν, μετὰ τὸ πρόσωπον ὠχρόν, νὰ τοὺς παρατηρῇ διὰ τῶν εὐρέως ἠνεωγμένων αὐτῆς ὀμμάτων, μαύρων ὡς μελάνη· τὸ κοράσιον δὲν ἐκινεῖτο, μετὰ τὸν πώγωνα βεθυθισμένον ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου ἔσφιγγε πάντοτε αὐτὸ μεταξὺ τῶν μικρῶν της βραχιόνων. Εἶχε μόνον ἠνεωγμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τοὺς ἐθεώρει.

— Ἰωάννα! τί ἔχεις; ἠρώτησεν ἡ Ἑλένη, μήπως εἶσαι ἀρρωστη; τί θέλεις;

Δὲν ἀπεκρίνετο, οὔτε κἀν μετεκινεῖτο. Δὲν ἐταπεινοῦ μάλιστα τὰ βλέφαρα καὶ ἐκ τῶν ἀτενῶς προσηλωμένων μεγάλων ὀφθαλμῶν της ἐξεπέμποντο φλόγες. Ἐκφρασις ἀγριότητος διεχύθη εἰς τὸ πρόσωπόν της, αἱ παρειαὶ της ἐφαίνοντο ὠχραί, ἀνεστράφησαν τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων της, ὡς κατὰ τὴν προσέγγισιν σπασμωδικῆς ἐξεγέρσεως.

Ἡ Ἑλένη ἠγέρθη πάραυτα, καθικετεύουσα αὐτὴν νὰ ὀμιλήσῃ, ἀλλ' αὐτὴ ἐτήρει τὴν συνεχῆ ἀκαμψίαν της καὶ ἐκράτει προσηλωμένα ἐπὶ τῆς μητρὸς της τὰ ἄγρια ἐκεῖνα βλέμματα, ὥστε τὴν ἠνάγκασεν ἐπὶ τέλος νὰ ἐρυθριάσῃ καὶ μόνον ἐν τέλει ἐψιθύρισεν:

— Ἰατρέ! τί ἔχει;

Ὁ Ἐρρίκος ἀπεμάκρυνε τὸ καθισμὰ του ἐκ τοῦ ἰδικοῦ της καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὴν κλίνην, ἀποπειρώμενος νὰ λάβῃ μίαν τῶν μικρῶν χειρῶν της, αἱ ὁποῖαι τόσον βιαίως περιέσφιγγον τὸ προσκεφάλαιον· ἀλλ' ἡ Ἰωάννα εἰς τὴν ἐπαφήν του ἔκαμε σπασμωδικὴν κίνησιν καὶ, δι' ἀνασκιρτήσεως ἀγρίας, μετεστράφη πρὸς τὸν τοίχον ἀναφωνοῦσα:

— Ἄφησέ με πολὺ με ἐνοχλεῖς.

Καὶ ἐκρύβη ὑπὸ τὸ ἐράπλωμα.

Ματαίως ἐπ' ἀρκετὴν ὄραν ἀμφότεροι ἠγωνίζοντο νὰ τὴν καταπραύνωσι μετὰ γλυκεῖς λόγους· ἐπειδὴ δὲ ἐβλεπεν

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ

ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ



Οί δύο του σύντροφου ἐκράτουν τὴν κεφαλὴν ὑψωμένην (Σελ. 492).

Τὸν Γεώργιον Δαμβέρτον ἐπροίκιζον ἡ χάρις, ἡ κομψότης καὶ νευρώδης ἰσχὺς, ὡς ἄλλους ἡ εὐγλωττία καὶ ἡ φαντασία. Ἦτο ἐπὶ πλέον εὐφραδὴς, φαιδρὸς καὶ διαχυτικός καὶ ἐχθρὸς τῆς πλήξεως καὶ μελαγχολίας.

Ἐγεννήθη διὰ ν' ἀγαπᾶ καὶ ν' ἀγαπᾶται.

Ποία δύναται ν' ἀντιστῆ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἥρωας τῶν ἐρώτων τοὺς γεννωμένους διὰ νὰ νικῶσι καὶ θριαμβεύωσι παίζοντες;

Ὅτε ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἐγέλα, ὅπερ συχνάκις συνέβαινε, ἀπεκάλυπτε δύο σειρὰς ὀδόντων δι' ἃς θὰ τὸν ἐφθάνουν καὶ γυναῖκες. Καὶ κατὰ τὰ ἄλλα δὲ ἡ μορφή του ἦτο ἐπίσης ὠραία.

Ὁ γέρον Δαμβέρτος ἦτο εἶδος ἀγροτικοῦ Ἑρακλέους.

Ἡ μήτηρ τοῦ Γεωργίου ἐπὶ δεκαετίαν ἐφημίζετο ὡς ἡ περικαλλεστέρα ξανθὴ τῶν Βερσαλλιδῶν.

Ὁ υἱός, ἀκριβῶς εἶπεν, ἦτο ἐξόχως ὠρατός.

Ἠθικῶς ἐξεταζόμενος, ὁ Γεώργιος εἶχε τιμὴν, ὡς τοῦλάχιστον αὐτὸς τὴν ἠννέει. Οὐδέποτε θὰ προέδιδε φίλον, ἢ θὰ ἀπέκρυπτεν ἑκατομμύριον εὐρεθὲν ἐν ἀποκέντρῳ ὁδοῦ. Τόσον ἦτο ἱπποτικός, ὥστε μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας του ζωῆς ἀνελάμβανε τὴν υπεράσπισιν τῶν ἀσθενῶν, ἀλλ' αἱ γυναῖκες αἱ συγκινούμεναι ἐκ τῆς θέας του, ἐτάραττον καὶ αὐταὶ τὴν θερμὴν του κεφαλὴν.

Ἡ ἔλξις ἦτο ἀμοιβαία.

Εἶνε ἀδύνατον νὰ τίθηται δέσμη σταχῶν πλησίον τῆς πύρας.

Ὁ Γεώργιος ἦτο, κατὰ τὰς περιστάσεις, ἡ δέσμη ἢ ἡ πυρά.

Ὁ κατακτητὴς αὐτὸς οὐδόλως ἐσκέπτετο ν' ἀσπασθῆ τὸ ἔργον τοῦ καλλιεργητοῦ, ὅσῃν τοῦτο καὶ ἂν περιποιεῖ τιμὴν.

Ὁ ἐνοικιαστὴς τοῦ Βοασσοῦ ἔτρεφε διὰ τὸν υἱὸν του φιλόδοξα σχέδια, ἅτινα οὐδὲ κἂν ἐκεῖνος ἐσκέπτετο.

Τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸ Λύκειον τοῦ Μεγάλου Λουδοβίκου, ἀλλ' οὐδέποτε διεκρίθη μεταξὺ τῶν πρώτων τῆς τάξεώς του. Ὅχι ὅτι ἐστερεῖτο πνεύματος, ἀλλὰ τὰ βιβλία δὲν τὸν ἐνδιέφερον.

Ὁνειροπόλει κυρίως περιπετείας. Πᾶσα γύμνασις σωματικὴ τὸν προσείλκυεν, ἢ πάλιν, οἱ δρόμοι, ἡ γυμναστικὴ, ἡ ξιφασκία ἢ τὸ κολύμβημα. Προτίμα τῶν μεταφράσεων τὴν πυγμαχίαν. Ὅ,τι ἰδίως ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἐθαύμαζεν, ἦσαν αἱ σταδιοδρομίαι των καὶ οἱ ὀμηρικοὶ ἀγῶνες τῶν ἀθλητῶν.

Εἰκοσαετῆς ἀπεράσισε περὶ σταδίου, καὶ ἐνεγράφη εἰς τὴν Νομικὴν Σχολήν.

Ἦτο μέσον ἵνα μείνῃ ἐντὸς τῶν Παρισίων ὧν τὴν ζωὴν ὑπερηγάπα.

Ἐκεῖ ἐσπούδασε τὰ νομικά του, ὡς εἶχε διανύσει καὶ τὰ σχολικά του ἔτη.

Σπανίως ἐθεάτο ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Πανθέου, ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου αἱ αἰθουσαι τῆς ὀπλασκίας καὶ τῆς πυγμαχίας σπανίως ἀπέκτεσαν φίλον θερμότερον τούτου.

Εἰκοσιδιετῆς, ἦτο ἀνεπίδεκτος συναγωνισμοῦ εἰς τὸ πιστόλιον καὶ τὸ ξίφος.

Μὲ τὴν ράβδον του μόνην, ἠδύνατο ν' ἀντιστῆ πρὸς δεκάδα ἀνθρώπων ὀπλισμένων μὲ σπάθας καὶ μαχαίρας.

Καὶ φαιδρός, εὐθυμος, πλήρης ὑγείας καὶ διαθέσεως, διαχέων ζωὴν εἰς τὰς ὀμηγύρεις φίλων, λάτρις τῶν γυναικῶν, πεπλασμένος τέλος διὰ τὴν φαίδρυσιν δωδεκάδος σπληνικῶν.

Πᾶν ἄλλο, δηλαδὴ, ἢ ἀθλιος.

Ἦτο ὅλος ζωὴ, προωρισμένος ἵνα ἀποτελέσῃ τὴν χαρὰν οἰκίας.

Καὶ ποιητὴς εἰς τὰς ὥρας του, ψάλλον τὸν ἔρωτα ἀθουρώως, δίχως νὰ πετᾷ εἰς τὰ νέφη, μὲ ἐξαίρετους τρυφερότητας, ὡς ἱππότης ἔτοιμος νὰ φονεῖθῃ διὰ τὴν δέσποινάν του, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὄρον τοῦ νὰ τύχῃ κατόπιν τῆς ἀμοιβῆς του.

Παραδόξον ἴσως θὰ φανῆ, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὸ εἴπωμεν. Ἦγάπα διαπύρως, μετὰ πάθους, τὴν Λευκὴν δὲ Σαρναίου, ὡς καὶ ἐκείνη αὐτόν, ἀλλὰ χωρὶς τῆς ἐλαχίστης ὑστεροβουλίας, πρᾶγμα ὠρατὸν ἅμα καὶ σπάνιον, ἐν ἧ ἐποχῇ βασιλεύουσιν ἡ ἀπληστία καὶ ὁ ὑπολογισμὸς.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἦτο ἱππότης, ἱππότης τῶν ἡρωικῶν χρόνων. Ἦτο ὅλος πῦρ.

Ἦ Λευκὴ δὲ Σαρναίου ἦτο ἀσθενικὴ, φθίνουσα, μεθ' ὅλα τῆς τὰ δεκάεξ ἔτη καὶ τὰ πλούτη.

Καὶ ἔπασχεν ἐκ τῆς ἐλεεινῆς ἐκείνης νόσου, ἣτις καλεῖται πληξίς.

Ἦ πτωχὴ ὄρφανὴ ἔζη μόνη εἰς τὸ ἐν Παρισίους μέγαρον τῆς, μόνη ἐν τῇ μεγάλῃ ἐπαύλει τοῦ Βοασσοῦ, διότι μόνωσις εἶνε ἡ ἔλλειψις ὀμηλικῶν, ἢ συμβίωσις μετὰ παιδαγωγῶν ἀγγλίδων ἢ γερμανίδων, ἐμμίσθων ἐπιβαλλουσῶν τὴν μελέτην καὶ τὴν μουσικὴν εἰς ὥρας τεταγμένας, πάντοτε καὶ ἀδιακόπως.

Μόνην συγγενῆ εἶχε τὴν μάμμην, καὶ ἡ μάμμη τῆς σπανίως συνωμίλει μετ' αὐτῆς ἐν οἰκειότητι.

Ἀπὸ ἡλικίας τεσσαρῶν ἐτῶν τὴν ἀπεκάλουν δεσποινίδα.

Οὕτω νυξήθη, ἀνθος ἀνευ ἡλίου, πτηνὸν συμπύσσον τὰς πτέρυγας του, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ περιβάλλοντος αὐτοῦ ψύχους.

Ἐπειτα ἡμέραν τινα ἔαρος κατὰ τὰς διακοπὰς τοῦ Πά-

σχα ἐν τινι ἐκδρομῇ τῆς εἰς Βοασσοῦ, συνήνησε τὴν εὐθυμον ὄψιν τοῦ Γεωργίου.

Ἦτο ὡσεὶ ἀποκάλυψις δι' αὐτήν.

Ἐπὶ τρία ἔτη αἱ εὐτυχεῖς τῆς στιγμῆς ἦσαν ἐκεῖναι, ἀς διήνυσεν ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Βοασσοῦ.

Παρέσυρε τότε τὴν παιδαγωγὸν τῆς ἀπὸ τοῦ ἐπιβάλλοντος καὶ σοβαροῦ πύργου εἰς τὸ μέρος τῆς ἐπαύλεως, ἐκείθεν εἰς τὸ ὑποστατικόν, ὅπου εὗρισκε τὴν κίνησιν καὶ τὴν ζωὴν.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἔβλεπε τὸ βλέμμα τῆς πτωχῆς κόρης ἀναζητῶν τὸ ἰδικόν του, ὡς ὁ πνιγόμενος ἐκτείνει τὸν βραχίονα πρὸς σανίδα, ἐξ ἧς μέλλει νὰ σωθῆ. Ἐπληρώθη συμπαθείας δι' αὐτόν.

Ἦ παιδαγωγὸς μὲς Βεσσί, ἡ συκοφαντούμενη, ἦτο ὄνειροπόλος.

Ἐν ᾧ ἐσκέπτετο εἰς τὴν ὁμίχλην τοῦ Ταμέσεως, οἱ δύο ἔρασταὶ συνηνητῶντο ὑπὸ τὰ φυλλώματα τοῦ ἄλλου, καὶ ἀντήλλασον φράσεις θωπευτικὰς, ὧν ἡ ἔννοια ἦτο :

— Σὲ ἀγαπῶ.

Τέλος, ἐαρινὴν τινα ἐσπέραν, συνέντευξις εἶχε δοθῆ, ἀγνή ὡς αἱ λοιπαὶ ἐν τῇ σκέψει τῆς νεάνιδος, ἀλλ' ὀλιγώτερον ἀγνή ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ ἀδυνατοῦντος νὰ χαλιναγωγῆσῃ τὰς συγκινήσεις τοῦ ἔραστοῦ. Ἐν τούτοις ἀπόφασιν εἶχε ν' ἀποσυρθῆ. Ἦθελε νὰ δώσῃ τὸν τελευταῖον ἀποχαιρετισμὸν πρὸς τὴν δεσποινίδα Σαρναίου καὶ ν' ἀναχωρήσῃ.

Ἦ Λευκὴ ἐμπιστευομένη εἰς αὐτὸν τῷ ἔδωκε τὴν συνέντευξιν.

Ἀπῆλθε κατεστραμμένη.

Ἦ ἐκρηξίς ἐπαῆλθεν ὅτε οὐδόλως προσεδόκατο.

Ἐλαβε χώραν ὑπὸ τὰ μεγάλα δένδρα, ὑπὸ τὴν σκέπην σκιαδὸς ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν εἰς πᾶν ἄλλος, ἐν μέσῳ τῆς σιγῆς, τοῦ ἀρώματος τῶν χυμῶν τοῦ Μαίτου, ἐν μέσῳ τῶν νυκτερινῶν σκιῶν.

Δὲν ἔμελλε νὰ ἐπαναληφθῆ.

Τὴν ἐπιούσαν, ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος, ἀγανακτῶν κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του, κατάπληκτος, ἀπῆρχετο εἰς Παρισίους, ἐνᾧ ἡ δούκισσα, ἀγνοοῦσα τὴν καταστροφὴν, ὠδήγει τὴν ἔνοχον ὑπὸ τὸν κυανοῦν οὐρανὸν τῆς Ἰταλίας.

Τὸ κακὸν ἐγένετο καὶ ἦτο ἀνεπανόρθωτον.

Ἀληθῶς, ἦτο παράπτωμα φρικῶδες διὰ τὰς συνεπείας του!

Ἐν ταῖς ἀγωνίαις τῶν μεμονωμένων τῆς νυκτῶν, ἡ δυστυχὴς κόρη ἐκλαίει παραφόρως.

Ἄνευ τινος ἐμπίστου, εἰς οὐδένα τολμῶσα νὰ ἐκμυστηρευθῆ τι ἔθαπτεν ἐπὶ πολὺ ἐντὸς τῆς τὴν αἰσχύνῃν.

Ὅτε πλέον πᾶσα ἀμφιβολία ἐξέλιπεν, ἔγραψε πρὸς τὸν ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὑπάρξαντα ἔραστήν τῆς καὶ τῷ ἐγνώρισε τὰ πάντα.

Ὁ Γεώργιος μεθ' ὅλην τὴν ζωηρότητα του ἔμεινε κεραυνόπληκτος. Ἦννήσεν εἰς ποτὸν ἀδιέξοδον λαβύρινθον περιπλήχθη. Ἦ πτωχὴ Λευκὴ Σαρναίου οὐδὲν εἶχε νὰ φοβῆται. Ὁ ἔραστής τῆς μετὰ προθυμίας θὰ τὴν συνεζεύγνυτο.

Πλουσία καὶ τόσον εὐγενὴς τὴν καταγωγὴν, ὑποτεταγμένη εἰς τὴν θέλησιν τῆς μάμμης τῆς, ἧς ἡ ἀκαμπτος ὑπερηφάνεια ἦτο γνωστὴ, ἀδυνατοῦσα ὡς ἐκ τοῦ νεαροῦ τῆς ἡλικίας τῆς ν' ἀποφασίσῃ ἐξ ἰδίας γνώμης, δὲν εἶχεν ἢ νὰ κύψῃ τὴν κεφαλὴν καὶ περιμένῃ.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος, φρικῶν, εἶχε παραλυθῆ ἐκ τοῦ κρεμαμένου αὐτοῦ ἀνωθεν τῆς κεφαλῆς του ξίφους τοῦ Δαμοκλέους, ἐκ τῆς μομφῆς δηλαδὴ ἐπαισχύντου ὑστεροβουλίας καὶ ἐπονειδίστου ἀποπλανήσεως.

Ἐπῆλθεν ἡμέρα καθ' ἣν τὸ πρᾶγμα αἰφνηδῶς ἀπεκαλύφθη εἰς τὴν φοβερὰν μάμμην.

Ἦ σκηνὴ ὑπῆρξε βραχεία.

— Διστάζεις; ἠρώτησε.
Δὲν ἀπεκρίθη.
Ἦσθάνθη ἐν τῇ καρδίᾳ του συναίσθημα ρίγους.
— Λοιπὸν, τῇ εἶπε μετὰ πικρίας, οὐδέποτε μὲ ἠγάπησες!
— Σιώπα!
— Ἡ ἀδυναμία σου ἦτο ἀπλῶς τὸ ἀποτέλεσμα ἰδιοτροπίας, μία διασκέδασις, ἕν παίγνιον!
Ἄνυψωσεν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὠραίους τῆς ὀφθαλμούς.
— Γεώργιε, εἶπε βραδέως, σὲ ἠγάπησα, σὲ ἀγαπῶ, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ σὲ ἀκολουθήσω.
Ἄπισθοχώρησεν ὡσεὶ πληγεὶς εἰς τὸ στήθος διὰ μαχαίρας.
— Ἐννοῶ εἶπε, μὲ τὸν σαρκασμὸν ἐπὶ τῶν χειλέων, εἶμαι εἰς βάνασος, εἰς ἀγριος, καὶ δὲν ἔχω τὰ αἰσθηματὰ σου...
— Ἡ τιμὴ!
— Ἐὰν ἤμην γυνή, καὶ παρεδιδόμην εἰς ἐραστήν, καὶ ἐκ τῆς ἐνώσεώς μας προέκυπτε τέκνον, θὰ ἠκολούθουν ἐκείνον χωρὶς νὰ δίδω προσοχὴν εἰς τὰ σχόλια τοῦ κόσμου. Ἐκείνον μόνον θὰ ἤθελον... Ἐκείνον μόνον θὰ ἐσκεπτόμην... Ἄλλ' ἔχεις ἄλλας ἰδέας... τὴν τιμὴν τοῦ γένους... τὴν ἀγλὴν τοῦ ὀνόματος! φύλαττε λοιπὸν αὐτὰ καὶ ὑγίαινε!
— Γεώργιε, ἀνέκραξε πεσοῦσα ἐπὶ τῶν γονάτων του, εὐσπλαγχνίαν!...
— Εὐσπλαγχνίαν! Διατί; Δὲν κατέχεις τόσα ἀγαθὰ, τὴν περιουσίαν σου ἦτις σὰς ὑψοῦ ὑπεράνω ἡμῶν, ὄνομα ἐκ τῶν ἐνδοξοτέρων; Τί πλέον δύνασθε νὰ ἐπιθυμήτε! Τὴν τιμὴν σας. Θὰ δυνηθοῦν νὰ τὴν σώσωσι. Σφάλματα; Καὶ εἴκοσιν ἐὰν εἴχετε δύνανται οἱ μνηστήρες νὰ λείψωσι; Ἡ βασιλικὴ σας προῖξ ἀρκεῖ ἵνα μαγεύσῃ τοὺς πατρικίους σας! Εὐσπλαγχνίαν! Ὅποτος περίγελως!
Ἡ κεφαλὴ τοῦ δυστυχοῦς παιδίου κατέπεσε πρὸς τὰ ὀπίσω· θανάσιμος ὠχρότης διεχύθη ἐπὶ τῶν συντεταραγμένων χαρακτηριστικῶν τῆς καὶ κατέπεσεν ἀπαλῶς ἐπὶ λευκοῦ δέρματος ἀρκτου ἠπλωμένου πρὸ τῆς κλίνης.
Εἶχε λιποθυμήσει.
Ὅτε συνήλθεν εἰς ἑαυτήν, τὴν ἐπλήρου θωπειῶν καὶ τὴν ἐλίγκνιζεν εἰς τοὺς βραχίονάς του ὡς παιδίον ἀσθενές. Τῇ ἐζήτηε συγγνώμην μεμφόμενος τὴν σκληρότητά του.
— Εἶμαι θηρίον, ἔλεγεν, ἐπαυξάνων τὰς λύπας σου, ὅτε ὠφείλον νὰ ἐξαλείψω τὰ δάκρυά σου διὰ τῶν μεγαλειτέρων βασάνων· ἀλλὰ σὲ λατρεύω καὶ σὲ ἀγαπῶ ὅσον γυνὴ δὲν δύναται ν' ἀγαπηθῇ!
— Τότε, ἐψιθύρισε μειδιδῶσα μετ' ἀγγελικῆς γλυκύτητος, ὑπάκουσόν με.
— Τὸ θέλεις;
— Σὲ ἱκετεύω. Δὲν ἔχομεν πρὸ ἡμῶν τὰς μακρὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος; Τὸ νὰ σ' ἀκολουθήσω εἶνε τὸ αἶσχος, ἢ καταστροφὴ τοῦ ὀνόματος τὸ ὅποσον φέρω, τὸ ἀπηνές ἴσως μῖσος τῆς δουκίσεως.
— Ὅτ' ἐμὲ λησμονήσῃς!
— Οὐδέποτε!
— Μάταιαι ὑποσχέσεις!
— Ἄ! Θεέ μου! πῶς νὰ σὲ πείσω!
Τὴν ἔθλιψεν ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ στήθους του.
— Δός μοι λοιπὸν ὄρκον, εἶπεν.
— Ὅποσον!
— Ὅρκισθητι ὅτι οὐδέποτε θ' ἀφοσιωθῆς εἰς ἄλλους.
Ἐξέβαλε κραυγὴν χαρᾶς.
— Ναί, τὸ ὀρκίζομαι εἰς σέ, Γεώργιε, ἢ εἰς κανένα!
— Ἀληθῶς;
— Εἰς τὸ τέκνον μας!
— Ὅτ' ἐπαγρυπνῆς;
— Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐρωτᾷς; Δὲν θὰ ἦνε ἐκ τῆς ἰδίας μου σαρκός, ἐκ τοῦ αἵματός μου;

— Χαίρε λοιπὸν, ἀφοῦ τὸ ἀπαιτεῖς! Ἐν τούτοις εἶμαι ἀνὴρ καὶ τρέμω!
— Τρέμεις;
— Ναί, μὴ σὰς χάσω καὶ τοὺς δύο, σὲ καὶ ἐκεῖνο.
— Τί δύνασαι νὰ φοβῆσαι, ἀφοῦ εἶμαι ἰδικὴ σου!
— Τὸ πᾶν! Τίς δύναται νὰ εἴπῃ ὅποια σκέψεις γεννῶνται ἐν τῇ κεφαλῇ γυναικός, ἢς ἢ ὑπερηφάνεια ἐτρώθη καιρίως; Τί θὰ τὸ κάμουν ἐκεῖνο;
Ἐπανέλαβε τὴν ὑπόσχασίν της.
— Εἰς τὴν ψυχὴν μου, θὰ ἐπαγρυπνῶ.
Ἐσεισε τὴν κεφαλὴν του κατὰ τρόπον ἐμφραίνοντα ἀμφιβολίαν καὶ, ζοφερός τὴν ὄψιν, τὸ βλέμμα πλήρες ἀνησυχίας,
— Χαίρε, ἐπανέλαβεν.
— Ὅχι χαίρε, Γεώργιε, ἐντάμωσιν.
— Μὲ τὴν θέλησιν τοῦ Θεοῦ!
Ἄπεμακρύνθη βραδέως καὶ μετὰ λύπης.
Ὁ ἀνεμὸς εἶχεν ἐγερεθῆ, ἀνακινῶν τοὺς κλάδους τῶν μεγάλων δένδρων καὶ σειῶν τοὺς σκωριῶντας ἀνεμοδείκτας τῶν στεγῶν.
Τὰ νέφη διέτρεχον τὸ στερέωμα.
Ἡ σελήνη, κατερχομένη ὀπισθεν τῶν δένδρων, ἐκαλύπτετο ἐκ διαλειμμάτων, διαχέουσα πλέον μόνον λάμψιν ἀόριστον καὶ θαμβὴν ἐπὶ τῆς ἐρήμου πεδιάδος.
Οἱ δύο ἐρασταὶ ἔμειναν πρὸς στιγμὴν ἐπὶ τοῦ ἐξώστου, στενωδῶς συμπεπλεγμένοι ἐν ὑστάτῳ ἀσπασμῶ.
Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἀνητήθη ἐκ νέου ἀπὸ τῶν κιγκλίδων, ἔμεινε στιγμιαίως ἐν τοιαύτῃ στάσει διὰ τῆς μίας χειρός, πέμπων διὰ τῆς ἄλλης τελευταῖον ἀσπασμὸν πρὸς τὴν νεάνίδα καὶ ἀφέθη νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ δωματος.
Ἡ Λευκὴ δὲ Σαρναίου τὸν παρηκολούθησε διὰ τοῦ βλέμματος ἐφ' ὅσον ἠδύνατο νὰ τὸν διακρίνῃ καὶ ἀφῆκε ἀκούσασα εἰς τὸν ἀντιθάλαμον ἐλαφρὸν θόρυβον, ἔκλεισε ζωηρῶς τὸ παράθυρον καὶ ἐπανήλθεν εἰς τὰ ἴδια.
Ἡ δούκισσα ἔκρουσε τὴν θύραν της.
— Λευκὴ, ἔλεγεν, ἀνοιξόν.
Ἐπήκουσε τρέμουσα.
Ἡ κυρία δὲ λὰ Ρὸς Βιλλὰρ εἰσήλθεν.
— Εἶδον φῶς εἰς τὸ δωμάτιον, εἶπε, καὶ ἐφοβήθη μὴ ὑποφέρεις. Ἐχεις ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Πρέπει νὰ κοιμηθῆς.
Ἐπλάνα τὸ βλέμμα περὶ αὐτὴν, ὡσεὶ θέλουσα ν' ἀποκαλύψῃ κακοποιὸν τινα, κρυπτόμενον ὀπισθεν τῶν ἐπιπλων, ἀλλ' ἐξεφράζετο ἠρέμα, σχεδὸν τριφερῶς.
Ἐβοήθησε τὴν νέαν νὰ κατακλιθῆ, ἣν ἐσκέπασεν, ἔκλεισεν ἐπ' αὐτῆς τὰ παραπετάσματα τῆς κλίνης, κατεβίβασε τὰ τῶν παραθύρων, ὡσεὶ θέλουσα νὰ καταπνίξῃ τοὺς ἔξω θορύβους.
— Φυσᾶ πολύ, εἶπε, θὰ ἔχωμεν κακὴν νύκτα. Κοιμήσου.
Μετὰ τέταρτον ὥρας μόνον ἀπεσύρθη διστάζουσα.
Εἶχε προσέτι εἶπει:
— Πρέπει νὰ δώσω διαταγὰς. Ἡ θαλαμηπόλος σου πρέπει νὰ μένῃ μετὰ σοῦ.
Ἄμα ὡς ἐξήλθεν, ἡ Λευκὴ ἠγέρθη ζωηρῶς.
Τῇ ἐφαίνετο ὅτι ἤκουε πέραν τοῦ ἄλλου κραυγὰς ἀπελπισίας, ὑλακᾶς, ὡς εἰς θήραν, ἐν ὄρα ἐφόδου.
Ἄλλ' οἱ θόρυβοι αὐτοὶ δὲν ἦσαν εὐκρινεῖς καὶ ἐμιγνύετο πρὸς τὰς πνοὰς τοῦ ἀνέμου καὶ τὸν τριγμὸν τῶν ἀνεμοδεικτῶν.
Ἦγειρε τὸ παραπέτασμα τοῦ παραθύρου, προσεκόλλησε τὸ φλέγον μέτωπόν της ἐπὶ τῆς ὑέλου καὶ ἠτένισε μακρᾶν. Τὸ δῶμα ἦτο κενόν.
Ἐπὶ τοῦ ἄλλου οὐδὲν διέκρινε τίς.
Αἱ ὑλακαὶ τῶν κυνῶν ἦσαν πλέον ἀδιόρατοι καὶ ὀλονὲν καθίσταντο ἐπὶ μᾶλλον μεμακρυσμένα, καὶ ὁ κλαυθμὸς

γάτου ἀναρριχωμένου ἐπὶ λεύκας φυομένης εἰς τὸ ἄκρον τοῦ λειμῶνος ἦτο τὸ μόνον εὐκρινῶς ἀκουόμενον μεταξὺ τῶν συγκεχυμένων ψιθύρων τῆς θλιβεραῖς νυκτός.

Γ'

Ἡ ἰδέα τοῦ κυρ Πουρσαίν.

Ὁ ἐπιστάτης τῆς Τουσέρας δὲν ἦτο ποσῶς ἀνθρώπος ἀγρίων διαθέσεων, ἀλλ' ἐφύλαττε πιστῶς τὴν θέσιν του. Καὶ ὁμολογουμένως δὲν ἦτο δι' αὐτὸ ἀξιοκατάκριτος. Φρονοῦμεν ὅτι τὰ ἑκατομύρια εἶνε ἀπαραίτητα διὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἀνθρώπου.

Τοῦτο εἶνε ἀλλόκοτος πλάνη.

Ἐν Ζουσέρη, ὁ Πουρσαίν ἐλογίζετο εὐτυχέστερος παντὸς κυρίαρχου.

Κυρίαρχος ἦτο. Διέθετεν ὡς ἀπόλυτος κύριος τὴν περιοχὴν του. Ἀπελάμβανε τούλαχιστον ἐκεῖ ὄλων τῶν προνομίων ἀντιβασιλείως.

Τὸ πᾶν ἐζητήατο ἀπ' αὐτοῦ.

Αἱ πρῶται ἐξοχότητες τῆς περιφέρειας του, ὁ εἰρηνοδίκης, ὁ συμβολαιογράφος, ὁ ἀνακριτής, ὁ δόκτωρ Καμπεϋρόλ τοῦ Πρεϊλλύ, ὁ ἐπιστήθιος τοῦ φίλου, ἀρχαίος τις ὑπασπιστής ἢ ταγματάρχης—δὲν τὸν ἐγνώριζον τόσον, τὸ παρελθόν του ἦτο σκοτεινόν—δὲν ἠδύνατο νὰ θηρεύσῃσιν, ἢ ν' ἀλιεύσῃσιν ἰχθύνα εἰς τὰς λίμνας χωρὶς τὴν ἀδείαν του.

Ἄφ' ἐτέρου, ἦτο κάτοχος διαμερίσματος ἀνέτου. Οἱ καρποὶ τοῦ κήπου, τὰ λαχανικὰ ἦσαν εἰς τὴν διαθέσιν του.

Δὲν τῷ ἔλειπον οὔτε ξύλα διὰ τὴν εὐρείαν του ἐστίαν, πρὸ τῆς ὁποίας ἐξηπλοῦτο ἄμα ἐπανερχόμενος ἐκ τῶν πορειῶν του, οὔτε θήραμα διὰ τὴν τράπεζαν, οὔτε βοσκή διὰ τὰς ἀγελάδας του, οὔτε ἄλλο τι ἐπὶ τέλους τῶν ὅσα δύναται νὰ ἐπιθυμήσῃ εἰς καλὸς ἀγρότης ἀπηλλαγμένος τῶν ἐπιδείξεων τοῦ βίου καὶ ἐχθρὸς τῶν ταξιδιῶν.

Εὐρετέ μοι τρόπον μάλλον ζηλευτόν, καθ' ὃν νὰ διανύσῃ τις φαειρῶς τεσσαράκοντα ἢ πενήτηκοντα ἔτη ἐπὶ τοῦ πλανητοῦ μας αὐτοῦ.

Ὁλη λοιπὸν αὐτὴ ἡ εὐτυχία ἐζήρητο ἀπὸ τῆς κυρίας λα Ρὸς Βιλλάρ.

Διὰ μίαν τῆς λέξεως ἡ γραία ἠδύνατο νὰ τὴν ἐξηφανίσῃ ὡς φροῦδον πλάσμα φαντασίας.

Ὁ Ζιλ Πουρσαίν δὲν ἀνεγνώριζεν ἐπὶ γῆς ὑποκειμενον ἀνώτερον αὐτῆς.

Ἡ δούκισσα εἶχε δώσει διαταγὴν. Ἀνάγκη πᾶσα λοιπὸν νὰ κτελεσθῇ.

Ἄλλὰ πῶς;

Ἐπὶ δύο ἡμέρας, ἡ γυνὴ του, ἡ Συλβίνα, ὡς ἐκαλεῖτο, ἀγρότης εὐρωστός, ἐργατικὴ καὶ καθαρὰ, τὸν ἔβλεπε βασανίζοντα τὴν κεφαλὴν του πρὸς ἐξαγωγὴν ἰδέας τινός.

Ἡ ἰδέα δὲν ἐπήρχετο.

Ἐπρόκειτο νὰ συμβιβάζῃ τὸ παρὸν πρὸς τὸ μέλλον.

Τὸ παρὸν ἦτο ἡ δούκισσα, ἀλλ' ἡ ζωὴ τῆς δὲν ἐμελλεν ἐννοεῖται νὰ διαρκῇ αἰωνίως.

Τὸ μέλλον ἦτο ἡ ἐγγονὴ τῆς, ἡ κληρονόμος, ἡ δεσποινὴς Λευκὴ δὲ Σαρναίου.

Τὸ ζήτημα ἦτο φρικιδῶδες ἀκανθῶδες.

Μία σφαῖρα κατὰ τοῦ ἐραστοῦ, ἦτο πρᾶγμα δυνάμενον νὰ ἐπιφέρῃ φρικιδεῖς συνεπειάς ὑπὸ πολλὰς ἐπιπτώσεις.

Τὸ μῖσος τῆς δουκίσσης ἐφαίνετο τυφλὸν εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἐπιστάτου.

Οὐδέποτε ἡ Συλβίνα Πουρσαίν εἶδε τὸν σύζυγόν της παρομοίως περιπεπλεγμένον.

Ἄλλ' ἐκεῖνος οὐδ' ἤνοιγε κἄν τὸ στόμα καὶ ἤρκετο νὰ καταρᾶται τὸν πλάνον, ὅστις προὔξενῃσεν ὄλην αὐτὴν

τὴν οἰκιακὴν ταραχὴν καὶ τόσον διετάραττε τὴν γαλήνην τῆς ἰδίας ὑπάρξεώς του.

Περιμένων τὴν ἰδέαν, ὁ Πουρσαίν δὲν ἔπαυε τοῦ νὰ ἐπαγρυπνῇ.

Ἦτο ἄλλως τε σύστημα ἔξεως.

Εἶχεν ἤδη διέλθει μίαν ἐσπέραν ἐνεδρεύων, ἵνα κάμῃ μελέτας ἐπὶ τῶν θέσεων ἀπέναντι τοῦ παραθύρου τῆς νεαρας του κυρίας, τὴν προτεραίαν ἐκείνης καθ' ἣν ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἐμελλε νὰ σπεύσῃ εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς δεσποινίδος Σαρναίου.

Ἀποῦ ἐδείπνησεν εἰς τὸ διαμέρισμά του, τὸ κατοπτρίζομενον εὐαρέστως παρὰ τὴν ὄχθη μικρᾶς λίμνης κεκαλυμμένης διὰ σκεπάσματος, ὡς λέγουσιν εἰς Βερρύ, δηλαδὴ διὰ νουφήρων πλατυφύλλων, ἐκάλυψε τοὺς ὤμους του διὰ τινος μανδύου, ἔριψε τὸ ὄπλον ἐπ' ὤμου καὶ ἀπήλθε νὰ πλανηθῇ εἰς τὸ ἄλσος.

Ἡ Συλβίνα δὲν τῷ ἐζήτησε ποσῶς λόγον.

Ἦτο ἐξ ἐκείνων αἰτνες μὲνῳσι διὰ παντὸς δοῦλαι τοῦ συζύγου.

Ἐπάρχουσιν ἀκόμη γυναῖκες παρόμοιαι εἰς τὰς ἐπαρχίας ὅσαι ἐτήρησαν τὸν παλαιόν των ἀπλοϊκὸν χαρακτήρα.

Ἡ Συλβίνα ἦτο τὸ πρότυπον αὐτῶν.

Ὁ Πουρσαίν προέβη μέχρι τῶν κιγκλιδῶν τῆς διόδου καὶ ἐβεβαιώθη ὅτι ἦσαν κλεισταί.

Τὸ ἄλσος τῆς Ζουσέρας περιλαμβάνει ἐντὸς τῶν τειχῶν του διακόσια στρέμματα δάσους καὶ χέρσων γαιῶν ἐχόντων ἔκτασιν πλέον ἢ πέντε μιλλιῶν καὶ ἐνουμένων πρὸς τὸ κτήμα τοῦ Βρέιλ, τὸ ἀνῆκον εἰς τὸν κόμητα Βανοάζ, ἴσον περίπου τὴν ἔκτασιν.

Μετὰ τὴν περιουσίαν του, ὁ Πουρσαίν ἐπανῆλθεν εἰς τὰ πέριξ τοῦ πύργου.

Ἡ θέσις εἶχεν ἐκ τῶν προτέρων ἐκλεγῇ.

Τὴν νύκτα, εὐκόλως κρύπτεται τις.

Ἡ ἐλαχίστη βάρτος, εἰς θάμνος, εἰς κορμὸς δένδρου, ὑψηλὴ χλόη, ἀρκούσιν ἵνα τὸν καταστήσωσιν ἀόρατον.

Ὁ ἐπιστάτης τὸ ἐγνώριζε κάλλιον παντὸς ἄλλου.

Ἐκρύβη ἐν τινι συμπλέγματι θάμνων προασπιζομένων ὑπὸ μεγάλης πύκνης, πρὸ τῆς ρίζης τῆς ὁποίας ἐτοποθετήθη.

Ἀπὸ τῆς κρύπτῃς του, εἶχε κατὰ πρόσωπον τὰ παράθρα τῆς νέας, τὴν γέφυραν, καὶ πανταχόθεν τοὺς λειμῶνας τοὺς λουομένους ὑπὸ τῆς λευκῆς φωταυγείας τῆς σελήνης μέχρι τῶν περιβαλλόντων αὐτὰ δασῶν.

Ὁ ἐπιστάτης οὐδὲν ἄλλο ἐν ἀρχῇ ἔβλεπε πλὴν ἐλάφων καὶ δορκάδων, διερχομένων ἐκεῖθεν μὲ τὴν κεφαλὴν προβάλλουσιν τῶν φυτειῶν, ἐγκαρδιουμένων βαθμηδὸν καὶ βαδίζόντων δίκην φασμάτων.

Τὰ φῶτα ἐξέλειπον ἀλληλοδιαδόχως ἀπὸ τῶν παραθύρων.

Ἐπὶ τέλους ἐν μόνον ἀπέμεινεν.

Ἐστημένον πρὸ τοῦ παραθύρου, ἦτο σύνθημα.

Ὁ ἐραστὴς λοιπὸν δὲν ἤρχετο.

Ὁ κύρ Πουρσαίν ἔδακνε τοὺς δακτύλους ἐξ ἀδημονίας.

Πᾶσαν θυσίαν εὐχαρίστως θὰ ὑφίστατο, ἵνα εὕρισκε μέσον ἀπαλλάττον αὐτὸν τῆς ἀμηχανίας καὶ τὸ μέσον δὲν ἤρχετο.

Ἄλλ' οὔτε ὁ ἐραστὴς ἤρχετο, πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ Πουρσαίν.

Αἶφνης οἱ ὀφθαλμοὶ του ἐγένοντο στρογγύλοι, τοὺς ἐκάλυψεν ἀνωθεν διὰ τῶν χειρῶν.

Ἐστράφη πρὸς τὴν χάνδακα, τὴν ἀγούσαν διὰ μέσου τοῦ δάσους εἰς τὰ ἄκρα τοῦ ἄλσους.

Ἐν τῷ γυμνῷ ἐκεῖ τόπῳ, διέκρινε σκιὰν εὐθείαν, σκοτεινότεραν τῆς τῶν δορκάδων, ἃς καὶ ἐπτόει.

Ἡ σκιά ἐστάθη εἰς τὸ ἄκρον τῆς ἀνοικτῆς πλατείας.

Ὁ Πουρσαίν ὕψωσεν ὑπεράνω τῶν κλάδων τῶν λεπτοκαρυῶν τὴν ὡς ρύγχος γορίλλου τριχωτὴν του ὄψιν καὶ

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Αύστηρός τις ἐπίσκοπος, ὅπως θέσῃ τέρμα εἰς τὸ σκάνδαλον, ἀπέκοψε, δὲν ἠξεύρω ποίας χορδᾶς, τοῦ Παππαμόσκα, καὶ ἐκτοτε οὗτος μένει βωθὸς καὶ ἀκίνητος.

Τοῦτο ὅμως δὲν ἠμπόδισε νὰ γίνεται λόγος περὶ αὐτοῦ καὶ τῶν πράξεων του οὐ μόνον ἐν Βούργῃ καὶ ἐν ἀπασῇ τῇ Ἰσπανίᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐκτός ταύτης ἀκόμη.

Ὁ Παππαμόσκας ἦτο δημιουργήμα Ἐρρίκου τοῦ Γ', ἐντεῦθεν δὲ ἡ μεγίστη αὐτοῦ σπουδαιότης.

Ἡ ἱστορία του εἶνε ἀρκετὰ περίεργος.

Ἐρρίκος ὁ Γ', ὁ βασιλεὺς τῶν Ἱπποτικῶν περιπετειῶν, ὁ πωλήσας ἡμέραν τιὰ τὴν ἐφεστρίδα αὐτοῦ, ὅπως πορισθῆ τὸν ἄρτον του, συνείθιζε νὰ μεταβαίνει καθ' ἐκάστην ἀνεπισήμως (incognito) εἰς τὴν Μητρόπολιν νὰ προσεύχεται.

Πρωίαν τιὰ, οἱ ὀφθαλμοὶ του συνήνησαν τοὺς ὀφθαλμοὺς νεαρᾶς γυναικός, προσευχομένης πρὸ τοῦ τάφου τοῦ Φερδινάνδου Γονζάλες. Τὰ βλέμματά των, ὡς θὰ ἐλεγεν ὁ Θεόφιλος Γωτιέ, ἐδέθησαν διὰ κόμβου. Ἡ νεανίς ἤρυθρίασεν, ὁ βασιλεὺς τὴν ἠκολούθησεν, ὅταν ἐξῆλθε τοῦ ναοῦ, καὶ τὴν συνώδευσε μέχρι τῆς οἰκίας της.

Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ὥραν ἐπανεῖδον ἀλλήλους, ἀντήλλαξαν βλέμματα καὶ ἐξεδήλωσαν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν μειδιαμάτων τὴν συμπάθειαν καὶ τὴν ἀγάπην αὐτῶν, πάντοτε δὲ ὁ βασιλεὺς ἠκολούθει αὐτὴν μέχρι τῆς οἰκίας της, χωρὶς ποτε νὰ τῇ εἶπη μίαν λέξιν, ἀλλ' οὔτε ἐκείνη ποτε νὰ δεῖξῃ ὅτι ἐπεθύμει τοῦτο.

Πρωίαν τιὰ, ἐξερχομένη τοῦ ναοῦ ἡ ὠραία ἀγνωστος, ἀφῆκε νὰ πέσῃ τὸ μανδῆλιόν της· ὁ βασιλεὺς τὸ ἀνέλαβε, τὸ ἐκρυσεν εἰς τὸ στήθος του καὶ τῇ ἔδωκε τὸ ἰδικόν του. Ἡ γυνή, καταπόρφυρος γενομένη, τὸ ἔλαβεν, ἐσπύγγισε τὰ δάκρυά της καὶ ἐξηφάνισθη.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὁ Δὸν Ἐρρίκος δὲν τὴν εἶδε πλέον.

Μετὰ ἔν ἔτος ἀποπλανηθεὶς ἐντὸς δάσους τινὸς ὁ βασιλεὺς περιεκυκλώθη αἰρνης ὑπὸ ἕξι πειναλέων λύκων, οἵτινες ἐπέπεσον κατ' αὐτοῦ. Μετὰ παρατεταμένην πάλην ἐφόνησε τρεῖς διὰ τοῦ ξίφους του, ἀλλ' ἤδη αἱ δυνάμεις του ἤρχιζον νὰ τὸν ἐγκαταλείπωσι καὶ ἐκινδύνευε νὰ πέσῃ βορὰ τῶν ἄλλων τριῶν λύκων.

Τὴν στιγμήν ἐκείνην ἤκουσε κρότον πυροβόλου ὄπλου καὶ παράδοξόν τινα κραυγὴν, τρέψασαν εἰς φυγὴν τοὺς τρεῖς λύκους.

Ἐστράφη καὶ εἶδε μυστηριώδη τιὰ γυναῖκα, ἣτις τὸν παρετήρει μὲ ὀφθαλμοὺς ἀπλανεῖς, χωρὶς νὰ δύναται νὰ προφέρῃ λέξιν· οἱ μυῶνες τοῦ προσώπου της ἦσαν φρικωδῶς συνεσταλμένοι, καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὀξύς γόος ἐξήρχετο τοῦ στήθους της.

Ἀναλαθὼν ἐκ τῆς πρώτης ἐκπλήξεώς του ὁ βασιλεὺς ἀνεγνώρισεν ἐν τῇ γυναικὶ ἐκείνῃ τὴν πεφιλημένην του νεανίδα τῆς Μητροπόλεως. Ἐρρήξε κραυγὴν χαρᾶς καὶ ὤρμησε νὰ τὴν περιπτυχθῆ, ἀλλ' ἡ νέα τὸν ἐσταμάτησεν ἀνακράζουσα μετὰ θεοῦ μειδιαμάτων :

— Ἠγάπησα τὴν μνήμην τοῦ Κίδ καὶ τοῦ Φερδινάνδου Γονζάλες, διότι ἡ καρδιά μου ἀγαπᾷ πᾶν ὅ,τι εἶνε εὐγενὲς καὶ γενναῖον· δι' αὐτὸ ἠγάπησα καὶ σέ. Ἀλλὰ τὸ καθήκόν μου μὲ ἐμπόδιζε νὰ σοῦ ἀφιερῶσω τὸν ἔρωτα τοῦτον, ὅστις θὰ ἦτο ἡ εὐδαιμονία τοῦ βίου μου. Δέξου τὴν θυσίαν...

Ταῦτα λέγουσα ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ ἐξέπνευσε χωρὶς

νὰ ἀποτελειώσῃ τὴν φράσιν, σφίγγουσα ἐπὶ τοῦ στήθους της τὸ μανδῆλιον τοῦ βασιλέως.

Μετὰ ἐν ἔτος ὁ Παππαμόσκας ἐνεφανίζετο διὰ πρώτην φορὰν ἐκ τῆς θήκης τοῦ ὰρολογίου, ὅπως ἐκφωνήσῃ τὰς ὠρὰς.

Ὁ βασιλεὺς Ἐρρίκος τὸν εἶχε κατασκευάσει πρὸς τιμὴν τῆς γυναικός, ἣν εἶχεν ἀγαπήσει· ἡ κραυγὴ τοῦ Παππαμόσκα ἐνθύμιζεν εἰς τὸν βασιλέα τὴν κραυγὴν, τὴν ὁποίαν ἡ σῶτειρα αὐτοῦ εἶχε ρῆξει εἰς τὸ δάσος, ὅπως ἐκφοβίσῃ τοὺς τρεῖς λύκους.

Ἡ ἱστορία διηγεῖται ὅτι ὁ Δὸν Ἐρρίκος εἶχεν ἐκφράσει τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως ἀκούῃ ἐπαναλαμβανομένης ὑπὸ τοῦ Παππαμόσκα καὶ τὰς ἐρωτικὰς λέξεις τῆς γυναικός, ἀλλ' ὅτι ὁ ἄραψ τεχνίτης ὁ κατασκευάσας τὸ αὐτόματον, μετὰ πολλὰς ματαίας προσπαθείας, ἐδήλωσεν ὅτι ἀδύνατον νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ εὐσεβοῦς μονάρχου.

Ἀφοῦ ἤκουσα τὴν ἱστορίαν, ἕκαμα ἓνα γῦρον ἀκόμη ἐν τῇ Μητροπόλει, σκεπτόμενος μετὰ θλίψεως ὅτι δὲν θὰ τὴν ἐπανεβλέπον ποτε πλέον, ὅτι μετ' ὀλίγον τόσα θαυμάσια ἔργα δὲν θὰ ἦσαν πλέον δι' ἐμέ· ἡ μία ἀνάμνησις καὶ ὅτι ἡ ἀνάμνησις αὕτη ἡμέραν τιὰ θὰ ἐταράσσεται, ἡ θὰ συνεχέτο μετ' ἄλλων, ἡ θὰ ἐχάνετο.

Ἰερεὺς τις ὠμίλει ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος πρὸ τοῦ Μειζονος Βωμοῦ. Ἡ φωνὴ του μόλις ἠκούετο. Πληθὺς γυναικῶν γονατισμένων ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω καὶ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, ἠκροῶντο. Ὁ ἱεροκῆρυξ ἦτο σεβάσμιος γέρων. ὠμίλει διὰ φωνῆς γλυκειᾶς περὶ θανάτου, περὶ αἰωνίας ζωῆς, περὶ ἀγγέλων, κινῶν εἰς ἐκάστην φράσιν τὴν χεῖρα, ὡσεὶ ἔτεινε ταύτην εἰς πεπτωκότα τιὰ καὶ τῷ ἔλεγε : « ἐγέρθητι ». Ἐγὼ θὰ τῷ ἔτεινον τὴν ἰδικήν μου, κραυγάζων πρὸς αὐτόν : « ἐγειρόν με ! »

Ἡ μητρόπολις τῆς Βούργου δὲν εἶνε μελαγχολική, ὅπως εἶνε σχεδὸν ἅπασαι αἱ μητροπόλεις τῆς Ἰσπανίας. Ἐπέχυσε γαλήνην εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ μὲ διέθεσεν ἡρέμα εἰς σκέψεις θρησκευτικὰς.

Ἐξῆλθον, καὶ τὰ χεῖλῃ μου ἐψιθύριζον ἔτι, χωρὶς νὰ τὸ θέλω : « ἐγειρόν με ».

Ἐστράφην ὅπως παρατηρήσω ἅπαξ ἔτι τοὺς μεγαλοπρεπεῖς ὀβελίσκους καὶ τὰ ὑψηλὰ κωδωνοστάσια, καὶ ὑπὸ μυρίων κατεχόμενος φαντασιῶν διτυθύνθη πρὸς τὸ κέντρον τῆς πόλεως.

Παρκάμπτων γωνίαν τιὰ, εὐρέθη πρὸ τινος ἐργαστηρίου, ὅπερ μὲ ἔκαμε νὰ ἀνατριχιάσω. Τοιαῦτα ἐργαστήρια ὑπάρχουσι καὶ ἐν Βαρκελώνῃ καὶ ἐν Σαραγώσῃ καὶ ἐν ἀπάσαις ταῖς λοιπαῖς πόλεσι τῆς Ἰσπανίας, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρω πῶς δὲν τὰ εἶχον ἰδεῖ.

Τὸ ἐργαστήριον τοῦτο ἦτο μέγα, καθαρὸν, μὲ δύο μεγαλοπρεπεῖς προθήκας δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῆς θύρας. Ἐπὶ τοῦ κατωφλίου ἱστατο γυνὴ πλέκουσα κάλτσαν καὶ μειδιῶσα, ἐντὸς δὲ παιδίον παίζον. Καὶ ἐν τούτοις ὁ ψυχρότερος ἢ ὁ εὐθυμότερος τῶν ἀνθρώπων, βλέπων τὸ ἐργαστήριον ἐκεῖνο θὰ ἐταράσσεται καὶ θὰ ἠσθάνετο συσφιγγόμενην τὴν καρδίαν αὐτοῦ.

Ἐν ταῖς προθήκαις, ὀπισθεν τῶν θυρωμάτων, παρὰ τοὺς τοίχους καὶ ἄνω μέχρι τῆς ὀροφῆς ὑπῆρχον πλῆθος φερέτρων, παντὸς μεγέθους, τὸ ἐν ἐπὶ τοῦ ἄλλου, ἐν ὠραίᾳ κατατάξει, ὡς κάλαθοι ὀπωρικῶν, τιὰ κεκαλυμμένα δι' ὠραίου πέπλου κεντημένου, καὶ ἄλλα διανθη, ἐπίχρυστα, γεγλυμμένα, ἐζωγραφημένα.

Ἡ ἕτερα τῶν προθηκῶν ἦνούτο ἐξωτερικῶς μετὰ τῆς προθήκης τοῦ παρακειμένου ἀλλαντοπωλείου, οὕτως ὡστε τὰ φέρετρα σχεδὸν ἤγγιζον τοὺς ἀλλαντας, τὰ ὦτα καὶ τὰ διάφρα εἶδη τυροῦ. Καὶ ἠδύνατο κάλλιστα οἰοσθῆναι ποτε πολίτης σπεύδων πρὸς ἀγορὰν τοῦ προγεύματός του νὰ λανθασθῆ πρὸς τὴν θύραν καὶ νὰ εὐρεθῆ αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ φερέτρων ἑναλλαγῇ ἠκιστα δυναμένη νὰ διεγείρῃ τὴν ὄρεξιν.

Πρὸ τῆς ἑσπέρας μετέβην νὰ ἴδω τὸ μέρος ἐνθα ἐγεννήθη ὁ Κιδ. Καὶ ἂν δὲν εἶχον σκεφθῆ περὶ τούτου, θὰ μοὶ τὸ ὑπενθύμιζον οἱ ξεναγοί, διότι ἀφ' ὅπου καὶ ἂν διηλθον μοὶ ἐπιθύριζον εἰς τὸ οὗς :

— Τὰ λείψανα τοῦ Κιδ.

— Ὁ οἶκος τοῦ Κιδ.

— Τὸ μνημεῖον τοῦ Κιδ.

Γέρων τις μεγαλοπρεπῶς τετυλιγμένος εἰς τὸν μανδύαν του, μοὶ εἶπεν με ὑφρος προστατευτικόν :

— Venga Usted conmigo (ἔλθετε μαζί μου), καὶ με ὠδήγησεν ἐπὶ τινος λόφου δεσπόζοντος τῆς πόλεως, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποῖου φαίνονται ἔτι τὴν σήμερον τὰ λείψανα μεγάλου φρουρίου, παλαιᾶς κατοικίας τῶν βασιλέων τῆς Καστίλιᾶς.

Πρὶν ἢ φθάσῃ τις εἰς τὸ μνημεῖον τοῦ Κιδ, συναντᾷ θριαμβικὴν ἀψίδα, δωρικοῦ ρυθμοῦ, ἀπέριττον καὶ κομψήν, ἀνεγερθεῖσαν ὑπὸ Φιλίππου τοῦ Β' πρὸς τιμὴν τοῦ Φερδινάνδου Γονζάλεζ, ἐπὶ τοῦ ἰδίου μέρους, ὡς λέγουσιν, ἐνθα ἔκειτο ἡ οἰκία, ἐν ᾗ ἐγεννήθη ὁ περιώνυμος ὀπλαρχηγός.

Ὅλιγον ἀπωτέρω εὐρίσκεται τὸ μνημεῖον τοῦ Κιδ, ἀνεγερθὲν τὸ 1784. Εἶνε λίθινος κίων στηριζόμενος ἐπὶ κτιστοῦ βᾶθρου καὶ φέρων ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἀσπίδα μετὰ τοῦ οικογενειακοῦ σήματος καὶ τῆς ἐξῆς ἐπιγραφῆς : «Ἐνταῦθα ἔκειτο ὁ οἶκος, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐγεννήθη ἐν ἔτει 1026 ὁ Ροδοῖγος Διάζος di Vivar, ὁ ἐπονομαζόμενος «Cib campeador (Κιδ ὁ πολεμάρχης). Ἐτελεύτησεν ἐν Οὐαλεντία ἐν ἔτει 1099, τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ μετηνήχθη εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Πέτρου di Cardena πλησίον τῆς πόλεως ταύτης. »

[Ἐπιτετα συνέχεια].

Π. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΤΟ ΣΗΜΕΙΟΝ

Ἐκ τῶν λαϊκῶν διηγημάτων τοῦ Βσεβολδδ Γάρσσιν.

Ὁ Συμεὼν Ἰβάνοφ ὑπηρετοῦσε ὡς φύλακας ἔς τὴ γραμμὴ τοῦ σιδηροδρόμου. Τὸ φυλακεῖό του ἀπείχεν ἀπὸ τὸν ἕνα σταθμὸν δώδεκα καὶ ἀπὸ τὸν ἄλλον δέκα βέρστια. Τέσσερα βέρστια μακρὰ εἶχεν ἀνοίξει τὸν περασμένο χρόνον ἕνα μεγάλο ὑφαντουργεῖο. Πίσω ἀπὸ τὸ δάσος ἐμαύριζεν ἡ ψηλὴ καπνοδόχου του κοντὰ δέ, ὅξω ἀπὸ τὰ γειτονικὰ φυλακεῖα, καμμιά ἄλλη κατοικία δὲν ὑπῆρχεν.

Ὁ Συμεὼν Ἰβάνοφ δὲν ἦτονε ἀνθρωπος γερός. Πρὸ ἐννέα χρόνων ἐπῆγε ἔς τὸν πόλεμον ὑπηρετοῦσεν ὡς ἱπποκόμος ἕνα ἀξιωματικόν καὶ εἰς ὅλην τὴν ἐστρατεία ἔμεινε μαζί του. Ὑπέφερε καὶ πείνα καὶ κρύο, καὶ ἔς τὸν ἥλιο ἐψήθη καὶ πορείας ἔκαμε ἀπὸ σαράντα καὶ πενήντα βέρστια μὲς ἔς τὴ ζέστη καὶ ἔς τὴν παγωνιά. ἔτυχε νὰ βρεθῆ καὶ σὲ μάχαις, ἀλλὰ, δόξα σ' ὁ Θεός, καμμιά σφαῖρα δὲν τὸν ἀγγίξε. Μιά φορά τὸ σύνταγμα του ἦτονε ἔς τὴν πρώτη γραμμὴ τῆς μάχης ὀλόκληρη ἐβδομάδα ἀλλάζανε τουφεκιαῖς μὲ τοὺς Τούρκους. Οἱ ἴδιοί μας ἦταν πεσμένοι εἰς ἀκροβολισμόν, καὶ οἱ Τούρκοι πίσω ἀπ' τὸ λόγγο καὶ ἀπὸ τὸ πρῶτ ὡς τὸ βράδυ δὲν ἔπαυε τὸ τουφέκι. Ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ Συμεὼν ἦτον κι' αὐτός ἔς τοὺς ἀκροβολι-

στάς· κάθε μέρα τρεῖς φορὰς τοῦ ἔφερε ὁ Συμεὼν ἀπὸ τὰ μαγειρεῖα τοῦ συντάγματος, μὲς ἀπὸ τὸ αὐλάκι, ζεστὸ σαμωβάρν καὶ τὸ γεῦμα. Πάει μὲ τὸ σαμωβάρν ἔς τ' ἀνοίχτα τὰ βόλια σφυρίζουν, χτυποῦν ἀπάνω ἔς τὰς πέτρας· φοβᾶται ὁ Συμεὼν, κλαίει, καὶ ὅμως πηγαίνει.

Οἱ κύριοι ἀξιωματικοὶ ἦτονε πολὺ εὐχαριστημένοι μαζί του εἶχνε πάντα τσάϊ ζεστό. Ἐγύρισε ἀπὸ τὸν πόλεμον γερός, μόνο τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια του ἀρχισαν νὰ τὸν κόβουν. Πολλὰς πίκραις εἶχε δοκιμάσει ἀπὸ τότε.

Ἦρθε ἔς τὸ σπίτι του. Ὁ πατέρας του, γέρος, εἶχεν ἀποθάνει· εἶχε γιὸν τεσσάρων χρόνων· πέθανε καὶ αὐτὸς ἀπὸ λαϊμό· ἔμεινε ὁ Συμεὼν μὲ τὴ γυναίκα του μόνοι καὶ μοναχοί. Δὲν μπόρεσε νὰ προσδέψῃ καὶ ἔς τὸ νοικοκυριό του, μὰ ἦτον καὶ δύσκολο μὲ προισμένα χέρια καὶ πόδια νὰ ζευγαρίξῃ τὴ γῆ εἶδε πῶς ἔς τὸ χωριό του δὲν θάχῃ ψωμί νὰ φάῃ, ἔφυγαν κ' ἐπήγαν ἄλλου γιὰ νὰ ζητήσουν τύχη Ἐπήγαν ἐδῶ, ἐπήγαν ἐκεῖ, πουθενὰ δὲν εὐρήκαν τύχη. Ἐμπῆκε ἡ γυναίκα του ὑπηρετρία καὶ ὁ Συμεὼν, ὅπως καὶ πρῶτα, περιπλανιέται.

Ἐτυχε μιά φορά νὰ ταξειδεύῃ μὲ τὸ σιδηρόδρομον· σὲ ἕνα σταθμὸ βλέπει ὅτι ὁ σταθμάρχης ἦτονε γνωστός του. Τὸν παρατηρεῖ ὁ Συμεὼν, τὸν παρατηρεῖ κ' ἐκεῖνος. Ἀναγνωρίστηκαν Ἦτονε ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ συντάγματος του.

— Σὺ εἶσαι, Ἰβάνοφ; τοῦ λέγει.

— Μάλιστα, εὐγενέστατε, ἐγὼ εἶμαι.

— Πῶς ἔτυχες ἐδῶ;

Τοῦ διηγήθηκε ὁ Συμεὼν τὰ καθέκαστα

— Καὶ ποῦ πηγαίνεις τώρα;

— Μητ' ἐγὼ δὲν ξεύρω, εὐγενέστατε.

— Τι θὰ πῆ δὲν ξεύρεις, ἀνόητε;

— Μάλιστα, εὐγενέστατε, γιατί δὲν ξέρω ποῦ νὰ πάγω.

Καμμιά δουλειὰ γυρεύω, εὐγενέστατε.

Τὸν ἐκύτταξεν ὁ σταθμάρχης, ἐσκέφθη καὶ λέγει :

— Ἄκουσ' ἐδῶ, φίλε μου. Μείνε πρὸς τὸ παρὸν ἐδῶ ἔς τὸ σταθμὸ. Εἶσαι, θαρρῶ, παντρεμένος; ποῦ εἶνε ἡ γυναίκα σου;

— Μάλιστα, εὐγενέστατε, παντρεμένος εἶμαι ἡ γυναίκα μου εἶνε ἔς τὸ Κούρση καὶ ὑπηρετεῖ ἔς ἕνα ἔμπορον κοντὰ.

— Γράψε λοιπὸν τῆς γυναίκας σου νὰ ἔλθῃ. Θὰ φροντίσω νὰ σοῦ πάρω εισιτήριον δωρεάν. Ἐχομ' ἐδῶ κοντὰ ἕνα φυλακεῖο ποῦ ἀδειάζει· θὰ παρακαλέσω γιὰ σένα τὸν μηχανικό τῆς γραμμῆς.

— Πολὺ σὰς εὐχαριστῶ, εὐγενέστατε, ἀπεκρίθη ὁ Συμεὼν.

Ἐμεινε ἔς τὸ σταθμὸ. Ἐβοηθοῦσε ἔς τὸ μαγειρεῖο τοῦ σταθμάρχου, ἐσχίζε ξύλα, ἐσκουπίζε τὴν αὐλή καὶ τὸ προαύλιον τοῦ σταθμοῦ. Ὑστερ' ἀπὸ μιά ἐβδομάδα ἦρθε ἡ γυναίκα του, καὶ ὁ Συμεὼν ἀνεχώρησε γιὰ τὸ φυλακεῖό του μὲ δραχμῖνα ἰ. Φυλακετο νεόκτιστο, ζεστό, ξύλα — ὅσα θέλεις· ἕνα μικρὸ χωροφάκι εἶχε μείνει ἀπὸ τοὺς ἄλλους φύλακας καὶ πέντ' ἔξη στρέμματα γῆς. Ἐχάρηκε ὁ Συμεὼν· ἀρχισε νὰ σκέπτεται πῶς νὰ βάλῃ σὲ ἐνέργεια νοικοκυριό, ν' ἀγοράσῃ καμμιά ἀγελάδα κανένα ἄλογο.

Τοῦ ἔδωσαν ὅλα ὅσα ἐχρειάζετο νὰ ἔχῃ· πράσινη σημαία, κόκκινη, φανάρια, σάλπιγγα, σφυρί, βιδωτὸ κλειδί, λωστό, φτυάρι, σκουῖπα, κάρφια, τοῦ ἔδωσαν δύο βιβλιαράκια μὲ τοὺς κανονισμοὺς καὶ τὸ δρομολόγιον τῶν ἀμαξοστοιχιῶν. Τὰς πρώταις ἡμέραις ὁ Συμεὼν δὲν ἐκοιμότανε τὴν νύκτα γιὰ νὰ μελετᾷ τοὺς κανονισμοὺς· δύο ὥραις πρὶν περᾶσῃ ἡ ἀμαξοστοιχία ἐπήγαινε κ' ἐπιθεωροῦσε τὸ τμήμα του· ὕστερα ἤθελε νὰ καθήσῃ ἔξω στὸ φυλακεῖο του ἐπάνω σ' ἕνα θρανίον καὶ νὰ παρατηρῆ καὶ ἀκροάζετα· δὲν τρίβουν τὰ σίδερα, δὲν ἀκούεται ἡ ἀμαξοστοιχία.

1. Ἀμάξι τὸ ὁποῖον κινεῖ κανεὶς μόνος του ἐπάνω ἔς τὴ γραμμή.

ξους φέρει ἰσχυρανσιν. Τοῦτο εἶναι λίαν κινδυνώδες, διότι ἡ μεγάλη τοῦ ὄξους χρησις ἐπιφέρει γαστρικὰς διαταραχάς, ἐξ ὧν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποφέρῃ τις καθ' ὄλου αὐτοῦ τὸν βίον. Διὰ τοῦτο μετριωτάτη πρέπει νὰ γίνεταί ἡ χρησις αὐτοῦ ὡς ἀρτύματος.

Ὅσον ἀφορᾷ τὸ βούτυρον ὡς καρύκευμα παρατηροῦμεν ὅτι εἶναι μὲν ὠφέλιμον, ἀλλ' οὐχὶ ἐν μεγάλῃ ποσότητι, καθόσον τότε καθιστᾷ τὰ κρέατα λίαν δύσπεπτα.

Διὰ τὴν μαγείρευσιν τῶν τροφῶν μεταχειριζόμεθα ἀγρυεῖα καὶ ἄλλα ὄργανα ἐκ διαφόρων κατεσκευασμένα ὑλῶν, οἷον χαλκοῦ, μολύβδου, ψευδαργύρου, σιδήρου, κατεργασμένης γῆς, πορσελάνης, ὑέλου, ξύλου κ.λ.

Περὶ τούτων προσεχῶς.

Dr

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

Κυρίαν Θεανὸν Μηλιώτη, Μαρίαν Πράβδου, καὶ κ. κ. Μ. Ι. Παπαναστασίου, Κ. Θ. Τριπόδην, καὶ Ἀριστόδημον Χατζηγιάννου. Συνδρομαὶ ὑμῶν ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν. — κ. Ἐμμ Βεκιερέλην. Ἐλήφθησαν δρ 66.50, ἀντίτιμον φύλλον « Ἀπομνημονευμάτων ». — κ. Θ. Βασιλειάδην Τάτζ (Τεμέτη). Ἐνεγράφησαν καὶ οἱ 4, ἀπεστάλησαν δὲ τὰ φύλλα ἀπὸ 1ης Μαρτίου Ἐλήφθη συναλλαγματικὴ ἐκ φο. γρ. 62, ἀντίτιμον συνδρομῆς αὐτῶν. Εὐχαριστοῦμεν. Ἐγράψαμεν. — κ. Δ. Τσικουρίαν. Ἐλήφθησαν δρ. 17, ἀντίτιμον ἐξωφλήσεως φύλλον « Ἀπομνημονευμάτων ». Διὰ τὰ φύλλα πράξατε ὅ τι νομίζετε καταλληλότερον — κ. Ν. Σουλᾶκον. Ἐλήφθησαν δρ 59.50. Ὁ κ. Π. Θ. Α. ἐνεγράφη. Φύλλα ἀπεστάλησαν ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου. Ἐγράψαμεν. — Δεσποινίδα Α. Α. Κ. Πέρον. Ἐλήφθησαν. Ἐγράψαμεν. — κ. Π. Κότσιαν. Λογαριασμὸς ἀπεστάλη. — κ. Ξενοφῶντα Ι Ζαφειρόπουλον. Σμύρνην. Εὐαρεστήθητε νὰ πέμψητε ἡμῖν δρ. 8. ἵνα σὰς ἀποσταλῶσι τὰ φύλλα τῶν « Ἐκλεκτῶν », ἀπὸ τοῦ ἀριθ. 151 μέχρι τέλους τοῦ Γ' τόμου.

Τὰ ἐξῆς βιβλία πωλοῦνται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ τῶν « Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων » ἐν ὁδῷ Προαστείου, ἀριθ. 10 :

Table with 3 columns listing books and prices. Column 1: Book titles and authors. Column 2: Prices in drachmas (δρ.). Column 3: Book titles and authors. Column 4: Prices in drachmas (δρ.).

ΣΗΜ. Σὺν τῇ ἀποστολῇ τοῦ ἀντιτίμου ἀπέλθουσι ν' ἀποστέλλωσιν, οἱ μὲν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν 10 %, οἱ δὲ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ 20 % ἐπὶ πλέον ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν βιβλίων διὰ ταχυδρομικὰ τέλη. Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας βιβλία ἄνω τῶν 20 δρ. γίνεται ἔκπτωσης 10 %. Τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῶν « Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων » ἀποστέλλει ἀσφαλῶς οἰονδήποτε βιβλίον ἢ βιβλίον ζήτησις τις, ἀνευ οὐδεμιᾶς προμηθείας, ἐγγράφει δὲ καὶ συνδρομητῆς εἰς οἰονδήποτε ἐκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις περιοδικὸν ἢ ἐφημερίδα. — Οὐδεμίαν παραγγελίαν ἐπιτελεῖται ἀν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.